

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. © Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka.

Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Neljapäeval, 29. aprillil 1926. a.

VII. aastakäik.

Jalgratta hooaja algul.

Rattasport on suure praktilise tähtsusega ala.

Aastat paarkümmend tagasi oli jalgrattasõit ühes raskejõustikuga ainsam sport kodumaal, ja huvi mõlema vastu õige suur. Mitmel pool olid ehitatud rattasõidu teed ja rahvast käis võistlusi jälgimas murruna. Ka asutati praegused vanemad spordiseltsid sel ajal jalgrattaseltsidena.

Siis tuli korruga murrang. Hakkas päevakorraks kerkima jalgpall ja kergejõustik, jalgrattasõit spordina vajus ikka enam tahaplaanile ja unnes ilmasõja kestvusel, mil jalgratas ja tema osad kättesaamatuks muutusid, pea täiesti. Ka esimesed iseiseisvuse aastad ei toonud suurt elavust, ainult viimased 3—4 aastat võib hoogsat jalgrataste levinemist märgata, kuna läinud suvel ka jälle intensiivsemat tegevust jalgrattaspori alal oli näha.

Jalgrattaspori nõrk seisukord on meil erandlik nähtus. Kuna mujal maades jalgrattasport kõige populaarsem ja enamharrastatud spordiharu on, asub ta meil isegi kaugelt tagasihoidlikumal positsioonil kui tennis, mis omakordki meil küllalt vähearenenud sport on. Esimesel vaatlusel on see teataval määral rabav leid, kuid aegamööda võib sellele nähtusele ka põhjendusi leida.

Suure lopsu meie jalgrattasporile andsid muidugi sõja-aastad, kus isegi jalgrattaid rekvireeriti, kuid teine suur ja isegi eelmisest kaaluvam põhjus peitub jalgrattateede puudumises. Omaaegsed rattateed on lastud hävineda, tänavad ja maanteed on meil aga üldiselt sedavõrd halvas seisukorras, et nad mingit huvi lustisõiduks ei paku ja sagedasti isegi selle võimaluks teevad. Sõiduteedes seisab meie jalgrattaspori tugevam pidur.

Siiski ei saa praegust olukorda meil loomulikuks pidada ja vajadus on selge selle spordi suuremaks õhutamiseks. Jalgrattasporis on sedavõrd hüvesid, sellele lisandub veel tema suur praktiline tähtsus liikumisvahendina, et suuremad jõupingutused tema heaks täielikult põh-

Constante Girardengo,

maailma kuulsaim elukutseline rattasõitja, itaallane, paljukordne võitja suurvõistlustel.

jendatud on. Kas jääda nüüd siis seni ootama, kuni meie maanteed paranevad ja kunstlikud sõiduteed tekiavad? Kindel „ei“ on siin ainsam vastus. Ootamisega ei saa meie midagi kätte, sellega ei parane olud. Palju otstarbekohasem on juba jalgrattaspori meie oludele kohastada ja leiduvates tingimustes kohaseid spordivorme propageerima hakata.

Halvad teed ei luba kiiret sõitu, sprintersõitu, ainult mõned üksikud kohad võiksid selleks kõlbada. Siis tuleb pearõhk pöörda staiersõidule, rännaksõidule, kus kiirus enam sedavõrd oluline ei ole kui vastupidavus. See on iseenesest veel praktiliselt kaaluvama tähtsusega sõiduvorm. Teiseks oleks meil ülisoodus murdmaasõitu harrastada, mis kohati isegi ratta kandmist ja jooksu sellega ette näeb. Niisuguseid võimalusi on rikkalikult. Kolmandana, kuid mitte tähtsuse poolest, oleks nimetada ekskursioone ja väljasõite jalgratastel, mis vast iseenesest meie oludes kõige kohasem kodumaa tundmaõppimise viis. Siis võiks veel nimetada stafettsõite jne.

Kuigi eitada ei saa lühidate maade, 1, 3, 5, 10 jne. km. võistluste korraldamise tähtsust, on arenemise võimalus olude tõttu ometigi sedavõrd piiratud neis, et nad treenerijatele suurt huvi ei saa pakkuda ja paljudki asjatute katsete järel korralikust jalgrattatreeningust seetõttu loobuvad. Kui aga sõite korraldada paigavahevõistlustena, linnast linna või külast külasse, kus eesmärk ei ole enam absoluutselt ajas, vaid võidus, võiks lugu tuntavalt muutuda. Kogemuste najal jõuti meil läinud suvel juba osalt selleni, kuid seda sihti tuleks ilmekalt terves meie rattasporis alla kriipsutada.

Hooaja tulekul oleks nüüd tarvilik, et kõigis suuremates spordiseltsides moodustataks asjaga lähedalt seotud isikutest jalgratta osakonnad ja väiksed maaseltsid oma tegevuskavas seaksid rattasõidu silmapaistvaks kohale. Ei oleks üleliigsed ka

Klausner tuleproovi Brasiilias võitnud.

(Kiri Brasiiliast.)

Kohtasin Klausneri päev peale võistlust ühes südalinna kohvikus jäätist söömas. Juhust tarvitades, hakkasin talt võistluse käiku pärima, et paberile panna ja sellest kodumaa spordisõpru informeerida.

Istusime vastamisi, ta tühjendas aeglaselt laua peal olevat jäätise klaasi. Oma karuste sõrmede vahel väikest lusikat hoides, limpsis ta rahulikult edasi.

Sinisekslöödud parem silmaauk, ja väiklane õlgkübar, mida ta harilikult kuklas armastas kanda, väljendas tas seekord koomilist tüüpi.

Ta seletas:

„Peale elukutseliseks poksijaks vastuvõtmist, määrati mulle esimene võistlus 25. märtsil Rio de Janeiros, kuhu ma ka õige ajaks ühes oma treeneri (manageri) hra. L. Jucevicziga sõitsin.

Võistlus, mille algus oli õhtul kell 9, peeti ühes suuremas Rio de Janeiro teatris, Teatro Republica's, mida 6—8000 pealtvaatajat täitsid.

Vastaseks oli mul sakslane W. Schelcker, umbes 30-a. mees — raskekaalus, endine Põhja-Saksamaa meister. Võistlus peeti 6 unts. kinnastega ja 8 roundi peale.

Kaks esimest roundi olin ülekaalus.

Kolmanda roundi keskkohal õnnestas Schelckeril tabada minule üht südamelööki, mis mind uimastas. Peale selle klintshisime tihti, kus Schelcker mind rinna ja õla pealt siniseks hammustas, mida kohtunikud tähele ei pannud, olgugi, et rahvas selle peale kära tegema hakkas. (Klausner näitas ka isiklikult mulle neid siniseid kohti, tõesti, oli hirmus küll.)

4. roundis näitas Schelcker paremust, kuid minu uimastuse peale vaatamata ei läinud tal korda minule ühtki tabavat lööki teha.

5. roundiks uimastusest toibudes, näitasin jälle oma ülekaalu, mil' Schelckerile 2 sirget lööki lõuga andsin. Need viisid

teda segadusse ja korraks põrandale, mille peale ta ennast kaitsma hakkas.

6. r. paistis Schelcker väsinuna, misugust juhust mina tarvitades talle näkku ja südamesse lööke tegin. 6. r. keskkohal löin ta täielikult groggyks, kus Schelcker märku andis oma sekundandile, mille peale see rätiku ringi viskas, võistluse lõpetamiseks, seega mind võitjaks tunnistas.

Oleksin ta kindlasti „knock-outi“ paisanud, aga... võit oli juba käes!

Võistluse korraldus oli hea. Kohtunikud täielikult erapooletud.

Vastuvõtmine ja ülevalpidamine oli esimeseklassiline ja väga mugav. On oodata lähemal ajal tasuvõistlust.

Pea veel tähendama rahva elavat kaasaalamist võistlusele. Kisendati, vilistati, tõusti toolidele püsti, loobiti mütse ja kübaraid õhku, nagu mõnes hullumajas.

Hra Jucevicz oli ka õige hasardis, vehkis aina kätega ja kisendas: „Anna nii — anna nii“ — ise rusikaga õhku pekstes. Imestasin ka õrnemasoo keeva-verd, kes sugugi meestest maha ei jäänud.

Peale võistlust kanti mind rahva poolt riidepanemisetuppa, kuhu hulk härrasid ja preiliseid õnne soovima tulid.

Mäletan, üks elav sõstrasilmaline preili pani mulle käe pihku ja patsutas õlale, ma vastasin samuti, kuid kahjuks pean vabandades tunnistama, määrasin preilikese siidikleidi higise kindaga ära.

Nüüd hakkab end jälle kõvasti harjutama eelolevate võistluste vastu.

Ole hea sõber, anna edasi ka minu paremad tervitused kodumaa sõpradele, nende sõnadega mu kätt pigistades, lahusime Klausneriga.

Kõiki sõpru tervitades

Raymond Pöder,

Sao Paulo, 31. märtsil 1926. a.

Johannes Vinkelberg †

8. aprilli õhtul lahkus vabaturma läbi meie nooremas jalgpalligeneratsioonis hästi tuntud kaasvõitleja Johannes Vinkelberg

Oma sportlist karjääri alustas ta ju varastest aastatest, kus oma südi sportlase hingega lugupeetuks tõusis. Nii on tal teenud oma kodukohas Kurnal, kus ta kohaliku haridusseltsi spordiosakonna organiseerimisel täit tunnustust leidis ja hiljem Tallinnas Olümpia nimel startides jalgpallis eriti arenema hakkas. Paari aasta eest tuli tal aga juhuslikult kopsupõletikku põdeda, kuid ta hästiarenenud organism sai sellest kergelt võidu ja sportimisega end kosutades näisid viimasemadki haigusid kadunud olevat. 1925. a. sügisel hakkas ta Võitleja värvides startima, kus Tallinna ringkonna karikavõistlustel jalgpallis oma seltsi aitas võidule viia ja lisaks oma väljapaistvalt hea mänguga ringkonna koondusmeeskonda pääsedes, seda kaptenina kahes tulises võistluses keskpoolskaitsja kohal juhtis.

Käesoleval talvel oli ta sama hea jääpallis ja Võitleja peab tugevalt tema teeneks oma õnnestunud jääpallistarti. Kuid jääpallivõistluste pealtvaatamisel külmetades ärkasid tas uinunud haigusid ja teistkordne kopsupõletik viis ta algava kevade eel haigevoodile. Haigus tungis aga sügavale, ja nii peatset paranemist arstid talle ei lootnud. Talle keelati ära ka üldse sportimine ja töötamine ja kirjutati enne paranemist haigemajast välja. See oli valusaks hoobiks Vinkelbergile, ja nähes oma elu ees õige sisutu olevat ja rasketes majanduslikkudes tingimustes eneseravitsuse võimaluste puudumisel hiilis ta ühel õhtul haigemajast ja ruttas ligidalt läbi jooksvale raudteeliinile. Pea ilmubki pimedusest rong ja kaob teisepoole pimedusse, kuid nüüd on ühtlasi pimedusse ja teadvusetusse kadunud ka üks inimhing. Raudteelt leiti ainult purustatud keha.

Kuigi ta surm kesk ägedamat rühki ühisele sportlasele sihile ta kaasvõitlejatele valusana tundub, usuvad nad siiski, et nad mõistavad lahkunud kaasvõitleja olukorda ja ei süüdistata teda. Tema mälestus ei kustu pea.

Johannes Vinkelberg oli 21. eluaastas.

Alexander Adorf.

Enam jalgratast!

(1. lehekülje järg.)

rattasõitjate eriseltid ja ringid maal, mida iseenesest on hõlbus jalgrataste omanikkudest moodustada. Veel peaksid jalgrattasportlase suuremat tähelepanu kinkima moodustatavad kaitseliidusportklubi, kuna jalgratas kaitseliitlasel on maal suure praktilise tähtsusega vahendiks ja ratsahobuse varju jätab, nagu moodne sõjateadus väidab. Nii tuleks jalgrattasporti kaitseliidu spordiklubide tegevuskavas rõhutada ja vastavad erirühmitused moodustada. Mida talvel on suusk kaitseliitlasele, seda on suvel jalgratas, ta on tegelikult isegi rohkem, ja jalgrataste levitamist kaitseliitlaste hulgas ei oleks üleliigne kaitseliidu juhtidel korraldada, isegi võimaluste piirides aineliselt toetada.

Rattasõit on iseenesest sedavõrd veetlev sport, et ta tugevalt kaasa tõmbab laialdasi hulki, kui vähegi osatakse võistlusi korraldada. Kui näit. ühe küla või kihelkonna poisid moodustavad jalgrattasõitjate meeskonna ja teise küla või kihel-

konna meeskonna välja kutsuvad, on kindel, et mõlema küla elanikud viimaseni välja tulevad suursündmust jälgima. Nii-suguseid võistlusi oleks aga tegelikult õige hõlbus korraldada. Külades leidub küllalt noori, kellel jalgrattad on, vaja aga kellegi algatus enes peale võtta ja asi käima ajada. Küllap siis juba läheb! Jalgpallimeeskonda peaks tegelikult maal isegi raskem olema moodustada, kui jalgrattasõitjate ringi. Maanimene on jalgratta praktilises tähtsuses küllalt veendunud ja tema ostmiseks ei keelata harilikult raha. Mitmelgi perepojal roostetab teine jumalamuudu aida nurgas, esiteks oli ikkagi lusti ajada, kuid pärastpoole kadus tuju ära. Kui aga nüüd siin spordikirge veidi kõdistada, on kindel, et ratas kähku nurgast välja tuuakse ja sõitmine uuesti algab. Ei ole isegi tähtis, et jalgrattasõidus meie maanteedel teab mis tagajärgi saavutatakse, tähtis on, et inimesi selle kaudu sportlasele mõtlemisele ja sportlasele tööle virgutatakse, ja selle kaudu ka

praktilisi eesmäärke saavutatakse, millest eelpool juba juttu oli.

Praegu on just kohasem moment jalgrattasporti korraldamisele asumiseks, kasutagem seda! Kõik laialdased maa haridus-, karskus- ja muusikaseltsid, kel huvi spordi, kui noorsugu kasvatava ja tervendava teguri vastu, asuge jalgrattasporti õhutamisega, koguge jalgrattasõitjad noored ja kaaluge võimalusi, mida kohe lähemal ajal saab ette võtta. Midagi saab juba kindlasti, kui vähegi leidlikkust on! See töö aga palju rohkem tulu, kui poiste asjata ümberlogelemine. Kui millegiks nõuannet tarvis, siis ei keela seda kindlasti Eesti kerge-, raske- ja veesporti liit, kelle ülesandeks ka rattasporti arendamine kodumaal on. Ka E. Spordileht on nõus võimaluste piirides vastu tulema.

— Adrian Paulen, Hollandi suurjooksja, võitis Chicagos ¼ miili jooksu Griffoni ja Mac Odo ees 48,8. 400 mtr. võitis ta ajaga 48,2. Samal võistlusel hüppas Charles Hoffman teivast 4,08.

— Viini Hakoah võitis Ameerikas Blooklyni Wanderersi 3:1. Hakoah heaks löid väravaid Wortmann ja Neufeld.

Juba 21 väravat löödud.

Jalgpalli hooaeg algab väravarohkena.

W. Baumans.

P. Eevinsh.

M. Bolshakovs.

N. Maljushins.

K. Strazdinsh.

J. Vogels.

J. Saks.

Eelmise E. Spordilehe ilmumise päeval sündis tegelik jalgpalli hooaja avamine, ja tänaseks on juba ligi kaks tosinat pommi TJK. vastse välja võrkudesse põmmutatud. Start on seega õige nobe, kui aga tempot ka finishini jatkuks!

Hooaeg on meil üks varasematest Eestis. Õieti ei ole veel hooaeg üldiselt alanud, on ainult TJK. hooaeg. Teiste suuremate seltside jalgpallimehed käivad alles mureliste nägudega ümber kõdunevate liuväljade jäänuste ja ootavad põksuva südamega, mil saaks ka korralikult kera veeretama hakata. Kui lootus ei peta, siis mai esimestel päevadel.

Vahepeal jõudis aga TJK. juba oma 5-aastase juubeli pidada ja lätlasi veidi hirmutada. Kuidas need lätlased välja nägid, seda jäädustas oma söepulgaga sõber Killip, kes E. Spordilehe veergudel ka karrikaturistina startima hakkab. Eestkäit aga peatame asja enese juures.

TJK soeb Meteori.

Vana viin värskes astjas — TJK. on läinud sügisel kesta ajanud Kalev ja Meteor endine TJK. Seega kaks vana riivaali, kes ainult särke vahetanud. Meteori vastsed taevakarva sinised õnnistatakse sisse õige tubli leiliga, missugust meeskond omaaegselt Kalvilt veel ei olnud saanud.

TJK. rohelise lipu mastitõmbamise momendiks 21. aprillil on meeskonnad murul rivistatud järgmisel kujul:

TJK: Lass; Liivar—Kallaste; Kaljot—Lello—Maasik; Väli—Ellmann—Pihlak—Kaarmann—Brenner.

Meteor: Kürbis; O. Silber—Silberg; Vinter—A. Silber—Sepp Jürgenson—Pöder—Läll—Jürisson—Strandberg.

Vilistab klubi faktootum Max Miller ja mäng algab. Meteor teeb almadina, kuid siis peatub pall TJK. kätes. 31. minutil lööb Pihlak suminast 1 : 0. 39. minutil jäävad Ott ja Kürbis tõtt vahtima ja Pihlak kasutab jälle momenti, et kera võrku toimetada. 2 : 0. 44. minutil on kord ka Meteori käes ja Jürgenson sähvab vabalöögi järel 2 : 1.

Kuna esimesel poolajal TJK. oma koostöö sobimatust tundis, muudab ta meeskonna tema algupärasesse kujusse, — Maasik haihtub, tema kohale asub Kaarmann ja vabanenud platsi Joll. Tulu on märgata. Esimest Jolli väravalööki täiendab Pihlak, ja seis on 3 : 1. Mõõduk veerandtund, kui Ellmann ofsaidi seistust palli saab ja 4 : 1 sunnib kirjutama. 77. minutil hiilgab Väli korneripommi-ga, mis viindiga väravasse kerib, kuid

siiski veel Kürbise takkalükkamist vajab. 5 : 1. 83. minutil seab Ellmann Pihlakale niisuguse ponksi ette, et sel raske ei ole üleliigse väravaga lennult hiilgada. 6 : 1. 85. minutil on Meteoril Jürgensoni näol penalty kasutada, mis ka lõputagajärje 6 : 2 annab.

Mäng ei olnud tehniliselt paljupakkuv, kuid rahuldab, olusid ja meeste püüdumist arvesse võttes. Mitmed mehed näivad talve jooksul tublisti kosunud olevat, mis lubavamat vormi suveks garanteerib.

Kaptenita meeskond kaotab.

TJK. juubeliks, 24.—25. aprillil, on külla tulnud Riia YMCA, keda Tallinnas tema värskemas koosseisus ei ole sugugi nähtud. Teatavasti seisab ta aga Riias teisel kohal ja esitab moderni mängu. Meeskonna alussambaks on Läti rahvusmeeskonna back Svistunenka, kes ühtlasi ka meeskonna kapten. Sellega juhtus aga sarnane äpardus, et ta passil pilt puudus ja seadusesilm — konstaabel Eestisse tuleku võimaluse riisus. Meeskonnal oli nutt varaks. Moraalselt muljutud punasärgid jooksid väljale järgmises korras: Saks; Bredersons—Lazdinsh; Freibergs—Bone—Vogels; Ansons—Strazdinsh—Zvirgzdinsh—Bolshakovs—Eevinsh.

TJK'il on eelmise võistluse teise poolaja kosseis. Pilli puhub Silber Ott.

TJK algab kerge pealetungiga, kusjuures töö tulutus koostöö puudumisel silma torkab. Siis murrab Strazdinsh läbi, kuid veereb ühes palliga Lassile sülle. Peale selle käperdavad Ellmann ja Joll kumbki ühe väravashansi. Pihlak surmab väga halvasti palli ja kaotab sellega mitu löögivõimalust. 19. min. lööb mööda. Kohe sell järel lööb Pihlak läbimurdul lennust, Saks heidab vastu ja pareerib pommi. On veel äge pudin Läti väravas, kus pall siit-sealt tagasi pörkab, kuid 34. minutil leiab Väli pallile õige tee. 1 : 0, ja rahvas hingab kergendatult. Selle järel on aga ka kohe jälle Strazdinsh löögil, mis vuhisedes posti riivab.

36. minutil söötab Brenner, Lazdinsh lööb mööda ja Pihlak saadab lähedalt 2 : 0. 43. min. tõuseb Kaljoti vabalöögi järel Ellmanni läbi seis 3 : 0.

49. min. veab Pihlak kaitsest ja väravahist mööda palli võrku. 4 : 0. 51. minutil päästab Lass „robinsonaadiga“, vahekohtuniku vile tabab teda pallil lamas lätlase jalgade vahel. Peale selle juhib Lass terava pommi kornerisse. 54. minutil veab Bolshakov läbi, Liivar atakeerib teda, kuid mees komistab üle jala ninali. Penalty ja lätlaste auvärav. 4 : 1.

Väravamaiku tundes hakkab lätlaste mäng kord-korralt paranema ja kasvab üle TJK omast kohati, kes palli jumalaimu kõrgele pillub. Lätlased surmavad perfektilt ja söödavad kenasti, madalalt. Nende lõpuspurdi katkestab vahekohtuniku vile.

Nurgalööke vahetati mängu kestvusel 10, neist oli TJK'il kasutada 8.

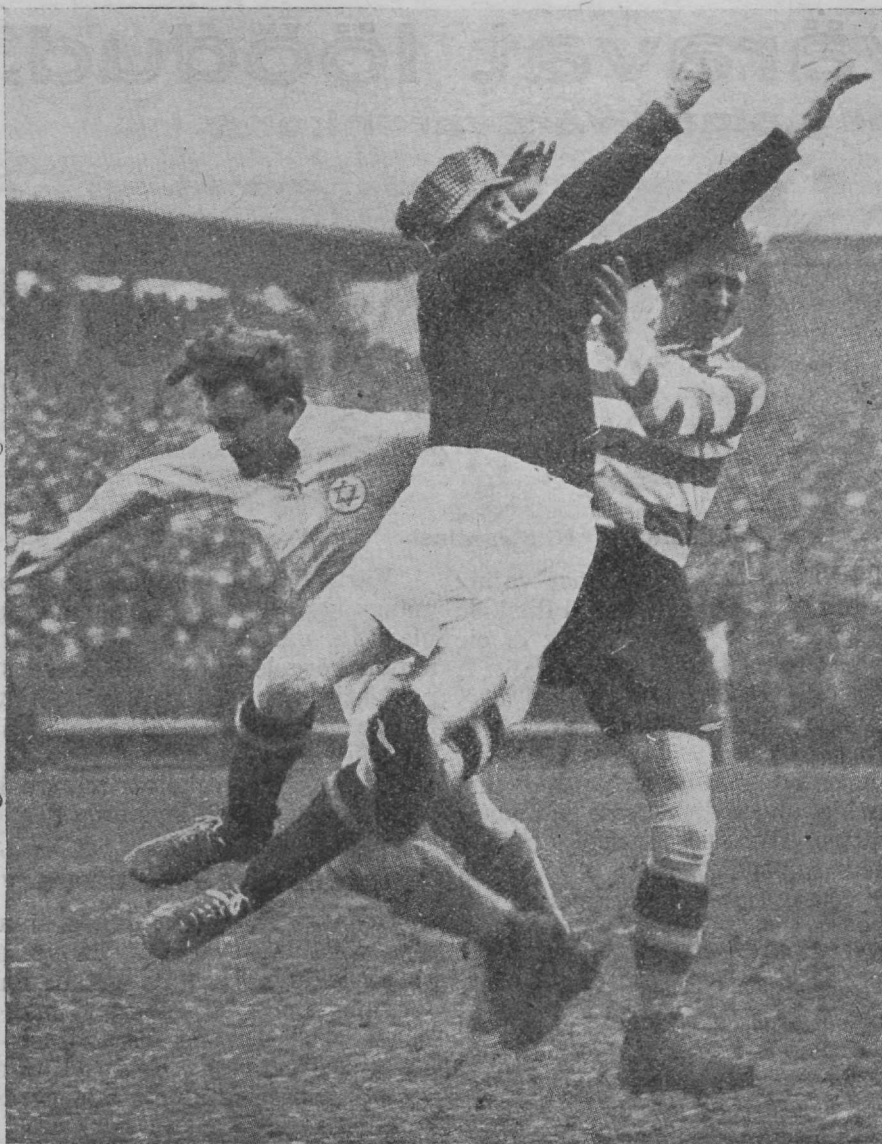
Meteor saab esimese võidu.

Oodatav YMCA kapten ei ilmu ka teiseks võistluspäevaks ja YMCA peab läbi ajama leiduvatega. Ta esitab: Saks; Bredersons—Bone; Freibergs—Maljushins—Vogels; Ansons—Strazdinsh—Bolshakovs—Zvirgzdinsh—Eevinsh. Meteoril on endine koosseis, ainult Pöderi asemel on Tomingas.

Reinansi vile järel võtab mängu juhtimise enese kätte Meteor, kellel ka kohe rida löögimomente avaneb, mida aga kasutada ei suudeta. Paari pahandava määrimise järel lööb Läll 8. minutil rikoshetiga postist sissejuhatava värava. Selle teeb tulutsuks Meteori oma kaitse, kes õige ähmi täis ja üksteise eest palli kiskudes selle võrku ajab. 1 : 1. Kohe lööb Bolshakovs lähedalt mööda ja Kürbis käperdab mõningaid hõlpsaid palle õige haletsemisvääriselt. 23. minutil poetab ta palli Strazdinshile, kes aitäh ütlemata YMCA 2 : 1 juhtimisele tõstab. Järgneb veel suurem pudin Meteori väravas, kuid siis kaldub mäng ka teisele poolele. Saks lamab palli peal, Tomingas kougib aga palli kuidagi välja ja veeretab selle üle mahaviskava Bredersonsi väravasse. 2 : 2.

48. min. murrab Bolshakovs läbi, Vinter jookseb järele ja võtab elegantse nõksuga tal palli jalalt. 51. minutil on pall jälle Tomingal, kes tühja väravasse 3 : 2 märgib. 54. min. stardivad Bolshakovs ja Kürbis korruga palli peale, lätlane jõuab ennem ja tulemuseks on 3 : 3. Siis järgnevad Meteori heaks kaks penaltyt, mida Jürgenson ja Läll mööda löövad.

66. minutil lööb Läll posti kaasabil 4 : 3 ja 77. minutil Jürissoni söödust 5 : 3. Lätlased lähevad lõpus jälle hoogu, kuid nüüd on ka Kürbis juba oma koha vääriline ja päästab mitmeid raskeid palle aplausi saatel. Teeb ka ühe niisuguse triki, mida vähemalt Tallinn esimest korda näha sai. Ta püüab lennult palli, kuid kaks lätlast on kohe kukil ja litsuvad meest. Ei saa jooksta ega palli ära visata. Mees laseb siis ühes palliga ilusa kukerpalli ja on kohkunud lätlased korruga seljataha jätnud. Sarnast kriukat ei leia iga väravavaht.

Hakoah-Rapid 3:3 Viinis, enne Hakoahi Ameerikasse sõitu. Fabian, Hakoahi väravavaht, päästab Vessely ja oma kaitsja Guttmanni eest.

Seisukord jalgpalliilmas.

Hugo Meisl.

Osa ajakirjanduses valgustati Brüsseli konverentsi tulemusi mõnitavalt. Peasjalikult seepärast, et konverents ei suutnud amatõri ja tasuküsimuses täit selgust tuua. Minu arvates ei ole siiski Brüsseli nõupidamise mahategev kriitika õigustatud, kuna ta esijoonel oli ainult läbirääkimisteks, ettevalmistuseks Rooma kongressile, mis 2. mail algab, kokku kutsutud. Et Brüsselisse kogunud 14 rahvuse esitajad üksmeelselt tasuküsimuses või ortodoksaalses inglise amatõrismis ei suutnud kokku leppida, ei peaks ühtki rahvusvaheliste jalgpalliolude tundjat üllatama.

Meie Austrias oleme ju avaliku professionalismi sisseseadmisega täie selguse loonud, samuti ka Tsheho-Slovakkia. Loomulikult oleme meie mõlemad õigustatud puhta amatõrismi nõude eest ka teiste maade kohta võitlema. Meie oleme sunnitud seda mitte ainult põhimõttelisest küljest, vaid ka seetõttu, et meie mitmesugustel rahvusvahelistel võistlustel ja olümpiaadil oma absoluutselt puhtaid amatõre tahame näha teiste rahvuste sama-suguste meestega võistlemas.

Meie püüdeid, mis on ideelist laadi, ei tarvitse valetsti tõlgitseda. Meil ei ole ei soovi Euroopas koolmeistrit mängida, nagu üks Shveitsi delegaat Brüsselis tähendas, ei teistes maades professionalismi ellu kutsuda. Minu arvates ei suuda meie

tuleviku ees vastutada, kui meie 1924. aastal Pariisis vastuvõetud üksmeelset otsust puhtate jalgpallisuhete kohta ei täida.

Ma ei varja avalikult ja ausameelselt, et ka meie võib olla oleksime käte ja jalgadega elukutselikkuse vastu sõdinud, kui meil nii kui Shveitsis, Rootsis, Norras, Daanis, Belgias ja mujal eksimine amatõrimõiste vastu oleks vähene ja erandlik nähtus olnud, mis ainult mõningate mängijate kohta ulatab. Nii rumalad meie ei ole, et ettevaatamatult nende maadele, kus õnnelikult veel asja-armastaja pinnal tegutsetakse, raskusi kaela veeretada. Ma lähen isegi nii kaugel, et ma nende riikide komplitseeritud olukordi hindan, kus paljude aastate jooksul on

ägendam pseudoamatõrism

valitsenud. See maksab — ilma et ma vastavate maade liitudele tahaksin müksu anda — Ungari, Itaalia, Hispaania jne kohta.

Ma mõistan väga hästi, et eriti roomaani rahvustel on rahvuslistest põhjustest võimata juba ammu valminud professionalismi sisse seada. Samuti tunnen ma

Ungari seisukohta,

kes vast ainult siis tahab professionalismi ametlikult maksma panna, kui ma ja n-

dusline olukord soodne on meeskondade püsima jäämiseks.

Kuna just meie nii lõpmata Fifa poolt nõutud ja spordimoraali kohaselt loodud tingimuste all kannatame, ei taha meie teisi sarnasusse või veel halvemasse olukorda asetada. Vastupidiselt, meie peame eeskujuliseks, et meie naaberriigid ja teised tõelikult ausat amatõrismi püüaksid senikaua hoida kui võimalik, soovivatult igavesti.

Mille vastu meie võitleme, on silmakirjalsus ja petlikkus. Kui näit. Ungari jalgpalliliit täit energiat ei avalda või tulumaksu tõttu kardab honoraarimaksusid avaliku professionalismiga asendada, on see tema asi, või jälle Fifa asi antud oludega arvestada. Ühelgi juhusel ei tohiks siis Ungari kui pseudoamatõride maa tasumaksu küsimustes kaasa rääkida kongressil. Sama maksab ka Saksamaa kohta, kes tasumaksu kaotatud tööpäevade eest olümpiaadile, maavõistlustele ja esivõistlustele lubatavaks peab, kuid samaaegselt ausaid professionaale, kes enamuses veel vähem tulu spordist saavad kui saksa meistermängijad, boikoteerib.

Mida on Rooma kongressilt oodata?

Toetatuna Tsheho-Slovakkia ja Ungari jalgpalliliidu poolt, esitab Austria jalgpalliliit Fifa kongressile ettepaneku, et Fifaliidul tulevikus õigust ei ole oma meeskondadele keelata võistlemist teiste liitude meeskondade vastu, kelle hulgas ofitsiaalselt tunnustatud ja kontroleeritud professionaalid on. Selle ettepaneku lahendusest oleneb tulevase

ausa ja avaliku professionalismi saatus.

Praegu on Saksa jalgpalliliit ainsam, kes omapäraste abinõudega avaliku professionalismi vastu võitleb, kuid homme võib juba mõni teine maa Saksast eeskuju võtta, ja kogu maailm võib pseudoamatõrismi triumfi ausa professionalismi üle kaasa elada.

Austria, samavähe Tsheho-Slovakkia, ei usu asja arenemist niisuguse halva lõpuni. Kuid nende võimaluste peale peab saama Rooma kongressi tähelepanu juhitud, sarnasele arenemisele aegsasti vastusammud astunud. 2. mail Rooma koguvad 30—40 rahvuse esitajad võivad, kui nad tõesti teisiti ei suuda, koguni 365 kaotatud tööpäeva eest aastast tasu maksta ja seda üksmeelselt heaks kiita, kuid nad ei tohi ei Fifa läbi ega enese algatusel tumedat varju heita nende maade peale, kes oma otsustustes õiglaselt on talitanud.

NMKÜ algajate poksiohtu.

17. aprillil korraldas NMKÜ oma teise poksikursuse lõpu puhul katsevõistlused, millest tervelt 15. paari poksijaid osa võttis.

Esimestena poksivad Roomann-Selberg (võitjana eelmine tähendatud) keskkaalus, siis järgnesid kukk-kaallased Ende-Tinaberg, kes mõlemad üsna kenad olid. Sulgkaalus löi Mängel Põlendikku. Järgnesid veel paarid Laur-Moormann (sulgkaal), Laagrikuüll-Nurk (keskkaal), Burjanov-Eemann (kergekaal). Andeka poksijana esines Rennit 2., kes füüsiliselt tugevama Ploompuu võitis. Tugevahoobi-line Kott 2. (kerge-keskkaal) sundis Lassi tulises matshis enne lõppu alla andma. Kergekaalus võidab veel Kägi Kirkmanni ja Beekmann Kase, kuna keskkaalus Arro Köppi lööb. Tore mees on ka Rennit 1., kes Laaril esimesel roundil juba võistluse isu riisub. Samuti annab alla esimesel roundil poolraskekaalus Silbergleich Treumuthile.

Väga tabav paberkaallane Inno lööb 2. roundil knock out kukk-kaalu Allase, samuti lööb Kallas (kerge-keskkaal) k. a. Aamani (keskkaal)

Maadlejate võidud Soomes

18., 19. ja 20. aprillil Helsingi Atleetklubi poolt Valges saalis korraldatud suured rahvusvahelised maadlusvõistlused osutusid pea kõige edukamateks, mis meie maadlejatel kunaski Soomes olnud. Pühitseti täiesti üllatavaid suuri võite ja kasutati au isegi Soome presidendile esitatud olla.

V. Väli sulgkaalus tuli hõlpsalt võitjaks nõrgemate soomlaste üle, kuid saavutas ka parimusvõidu üheksakordse Rootsi meistri E. Malmbergi üle, kellele rootslased isegi enam ei lootnud vastast terves maailmas olevat. Soome olümpiavõitja Pihlajamäki saavutas omakorda ühepunktilise paremuse Väli üle lisamaadluses.

A. Kusnets sai keskkaalus vägitikiga hakka, kuna ta 49 sekundiga K. Vesterlundit võitis, kellest just Soome lehed enne võistlust eriti palju lootsid ja kes viimasel ajal üldse hiilgevormis olnud. Üllatusvõit tiivustas Kusnetsit sedavõrd, et ta ka Kokkise vastu liiga julgelt läks ja 5,50 min. sellele ohvriks langes. Siiski oli lühike jõurikas matsh üks parematest võistlustest. E. Vesterlund võitis Kusnetsi lisamaadluses paremusvõiduga — kaks kohtunikku andsid võidu Kusnetsile, kaks Vesterlundile, kuna peakohtunik matshi Vesterlundile kasuks otsustas.

Loo kaotas Veckstenile tööga.

Üldised võistluste tagajärjed olid:

Kärbeskaal: 1. Ikonen, 2. Mäkinen, 3. Pappinen. Sulgkaal: 1. Pihlajamäki, 2. Väli, 3. Kaksonen. Kergekaal: 1. Toivola, 2. Haavisto, 3. Leino. Keskkaal: 1. Kokkinen, 2. E. Vesterlund, 3. Kusnets. Poolraskekaal: 1. Vecksten, 2. Loo, 3. Pekkala. Raskekaal: 1. Nyström, 2. Pellinen, 3. Sivola.

Amsterdami olümpiaadi kava

on järgmisena kindlaks määratud: 20.—29. juunil: jalgpall; 30. juunil: mängude avamine; 1.—8. juulil: jalgpall; 2.—7. juulil: hokkey; 5.—19. juulil: vehklemine; 6.—15. juulil: tennis; 9.—15. juulil: kergejõustik; 15. juulil: maraton; 7.—8. juulil: tõstmine; 9.—15. juulil: maadlus; 9.—13. juulil: modern viievõistlus; 14.—21. juulil: purjetamine; 16.—23. juulil: ujumine; 18.—23. juulil: turnimine; 18.—23. juulil: poks; 19.—22. juulil: sõudmine; 20.—22. juulil: rattasõit; 24. juulil: mängude lõpp.

Paddock suurvormis.

Charlie Paddock parandas Los Angelesis Ameerika rekordi 150 meetris 16,0 sek. pealt 15,6 sek. peale.

Saksa — Prantsuse tõstemaavõistlus

peeti 18. aprillil Mannheimis. Kumbki maa esitas igas kaalus oma meistri. Üldse teostati 4 tõstet. Arvestati kumbagi rahvuse tõstete kogusummaga. Saksa tuli võitjaks üldse 236,5 kg-ga. Juba ühega rebimises saavutasid sakslased 44,5 kg-lise edumaa, mida nad veel kahega surumises 40,5 kg. võrra suurendasid. Kui prantslane Vibert kahega rebimises ebaõnnestus, oli sakslaste võit garanteeritud.

Tagajärjed olid järgmised:

Sulgkaal: Mühlberger, Saksa, — 320 kg. (üh. reb. 65 — üh. tõuk. 80 — kah. sur. 65 — kah. tõuk. 110); Suvigny, Prantsuse, 311 kg. (55—78—78—100). Kergekaal: Rheinfrank, Saksa, 380 kg. (75—95—90—120); Arnout, Prantsuse, 346 kg. (70—88—78—110). Keskkaal: Zinner, Saksa, 395 kg. (85—100—85—125); Vibert, Prantsuse, 268 kg. (70—0—83—115). Poolraskekaal: Vogt, Saksa, 410 kg. (85—95—105—125); Rolet, Prantsuse, 380,5 kg. (70—97,5—88—125). Raskekaal: Strassberger, Saksa, 422,5 kg. (80—100—107,5—135); Danoux, Prantsuse, 385,5 kg. (80,5—95—85—125).

Shveits — Itaalia 1:1.

Võistlus peeti Zürichis 25.000 pealtvaataja ees. Mäng oli väga keskpärane mõlemalt poolt. 7. minutil pääseb Itaalia siseajaja Magnozzi läbi juhtimisele. 20. minuti pärast on shveitslastel kena läbimurre ja Ehrenbolger seab viigi.

Poolte vahetamise järel näitas Shveits suuremat ülekaalu, mis aga väravate näol maksvusele ei pääsnud. Võistlust juhtis Ungari vahekohtunik Ivancic.

Shoti — Inglise 1:0.

Elukutselised rahvusmeeskonnad võistlesid Manchesteris. Ühejõulise mängu juures saavutas Shoti esimesel poolajal värava, kuna teine poolaeg elava tempo peale vaatamata väravateta möödus.

Revolutsioon spordis.

Mida on uued ilmarekordimehed annud. — Täielik pööre stiilis. — Uus raskuspunkti õpetus ja tema kasutamine.

Meie oleme alaliste pöörete ja muutuste ajajärgus. Tehnika, poliitika ja kunsti järel pidi loomulikult ka sport selle seisukorrani jõudma. Tuntumatest sportidest on jalgpall vast suurema revolutsiooniga stiilis ja tehnikas hakkama saanud. Rahutu, ruttav ajajärg püüab igal alal kohast väljendusviisi leida — ja nagu elementaarne joon igas kunstis esile tungib ja mõjule pääseb, nii ka inimhingele kõige lähedamas kunstis — tantsus ja kehakultuuris. Sellelt seisukohalt läheb ennast ka põhjendada uus stiil jalgpallis, mis ainuüksi kiirusele ja liikumisele ehitatud. Mitte uus ofsaidi määrus ei olnud uue mänguviisi ema, vaid ümberpöördukt: see oli nimelt

vajadus uue stiili järel,

mis seaduslikku tunnustust otsis ja leidis.

Niisama sünnib praegu kergejõustikus kõigi väärtuste ümberhindamine, mis kõik seni olnud pea peale pöörab, kohe aga ka uued ja aimamatud perspektiivid avab. Kuidas elementariteedi ja suurendatud energia vajadus kergejõustikus toimib, selle üle toob tuntud ungari treener Bodor „Sporthirlapis“ huvitava hinnangu.

1923. aastal — kirjutab Bodor — ja kohe aasta hiljem Pariisis üllatas võistlustel terve rida atleete — Hoff, Nurmi, Liddel, Lieb, Hubbard, Osborne — täielikult seninähtust erineva stiiliga. Ja just need mehed olid, kes vana kooli esitajatele kaunimad võidud nina alt näpsasid! Praegu ei seisa need teerajajad enam üksinda oma stiiliga,

terve hulk jäljendajaid

on neile leidunud. Nii püüavad paljud soomlased oma jooksus kuulsat Nurmit jälrele aimata. Osborne'i stiil on Horine'i poolt leitud „kalifornia hüppe“ suurim viimistlus, ja terve Ameerika noor sportlasgeneratsioon hüppab seda stiili, samuti Euroopas rootslane Oesterdahl ja teised.

Algul mõeldi, et nende loetletud suuruste võistlusviis on ainult puhtsikklik stiil, kuid kohe selgus, et arvukad hulgad igasuguse endise stiili nurka heitsid. Kohe leidis ka teoreetikuid, kes selgitasid olukorra, juhatahes uuele, paremale, ja uut stiili märgiti kui suurt edusammu.

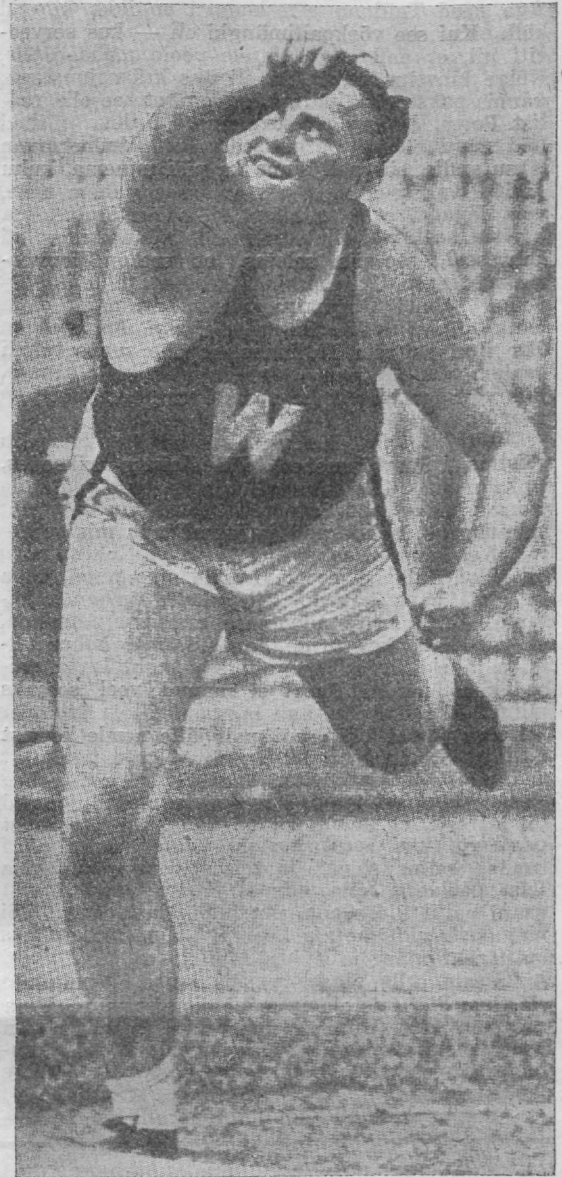
Millele tugev uus stiil?

Vaatleme kord, millistele põhimõtetele oli ehitatud vana stiil. Ikka läks stiil sellest põhimõttest välja, keha võimalikult lihtsalt ja jõuraisutult edasi viia. Selleks oli kõigepealt tarvis täiuslikult tasakaalu kasutada, raskuspunkt pidi ilma üleliigse jõukuluta edasi viidama. Seejuures põhjenes aga terve senine jooksu-, hüppe- ja viskestiil ekslikul anatoomilisel alusel. Raskuspunkti oletati rinnakoopas asuvat. Seda arvati kõige õigemini ettepoole kummardatud keha ja varvasjooksuga edasi võivat viia.

Siis tuli revolutsioon. Üksikud suured jõudsid kogemuste najal selgusele, et raskuspunkt allpool, mao kohal asub. Uus stiil saab mõistetavaks kui teda meistrite eneseloodud liikumisseadusena vaadelda. Atleet püüab kõigepealt raskuspunkti ettepoole heita. See

kehaliigutuste põhiseadus

on maksev niihästi vanas kui uues kergejõustikus. Abinõud ainult selle eesmärgi

Herbert Schwarze, Ameerika uus kuultõuke täht, kes sisevõistlustel 15,43 tõukas ja Ralph Rose ilmarekordi purustamise vastu valmistab.

saavutamiseks on erinevad. Vaatame kord Nurmi jooksu. Maailma parim jookseb tervel tallal, ja mis veel tähtsam, täielikult sirge kehaga. Sellele lisandub iga sammu järel tugev puusa etteviskamine. Kogumulje: Nurmi terve jooksustiil jätab mulje, et mitte jalad keha edasi ei kannan, vaid keha ja puusad jalgu edasi kisuvad.

Sellega saab mõistetavaks ka suure neljasajameetri jooksja Liddelli „stiilitus“. Tema vaba jooks tugevalt tahapaenutatud ülemise kehaga ja selgavisatud peaga ei tähenda muud, kuid tegelikku kõhupiirkonna, seega raskuspunkti ettelükkamist. Samasuguselt jookseb Paddock. Sarnaseks jooksuks on kõigepealt tarvis eminentsest arenenud kõhu- ja puusamuskulatuuri, mida vastavate harjutustega võib saavutada.

Ja nüüd hüppajate juure.

Kuidas hüppab Osborne?

Ta paneb hüppel päämiselt rõhku seltele, et ta keha raskuspunkt, seega kõhuosa, võimalikult energiliselt latile heituks. Vana ameerika kooli juures oli püüe peajasjalikult puusaid keerata, et mitte latti tagumikuga alla tuua. Osborne'i stiili parimus seisab selles, et ükski osa kehateljest ei tarvitse raskuspunkti kõrgemale tõusta. Terve keha keerab ühetasaselt

Juhannes Killipi Tallinna kiri.

Ülemineva laupäeval peeti NMKÜ võimlas suuri käsipalli- ja poksi võistlusi. Võrkpalli mängisid „Kalevi“ ja „Võitleja“ esimesed meeskonnad, kuna korvpallis kohtasid „Sport“ ja NMKÜ. Aga need Tallinna meeskonnad on ikka kihvtid küll. Kui see võrkpallimängi oli — kus serveeriti nii, et pall augu teisele poole maha jättis. Kõige kihvtim serveerija oli üks kräsusjuustega, kaunis paks poiss, pärast kuulsin, et see olla realist Poom. Ja kus oli surumine: Kalevi mehed löid nagu elusad põrgulised. Kui Zimmermann laksu andis, siis pall sinna ka pidi minema, kuhu juhtiti. Kui keegi teel ees oli, seda pahem talle, võis tänada, et nina alles jäi, ehkki sinine. Ma küsisin seal mängijate nimesid, Rähna poiss oli kah seal, see siis seletas, et see on Zimmermann, see on Umvärk, ja nii edasi. Ja tehti mõlemad geimid (kirjutame parem nii nagu välja loetakse) Võitlejale ära nagu kärin. Aga see on üks ilus asi siin Tallinnas, et ühe suure tahvli peale võistluse seis ühtelugu üles kirjutatakse. Siis võib iga nina kohe näha, kumb pool laapi on saanud.

Kui võrkpall läbi sai, siis algas korvpalli võistlus. Sport'i mehed olid sinistes trikoodes, Imka mehed jälle kandsid mingisugust vööti üle rinda. Kesk rinda oli neil terve geomeetria: kolmnurgad, nelinurgad ja jumal teab mis veel.

Aga no küll see mäng sai äge. Kohtunikuks oli Mast Kalevist, see pidi nüüd oma piibu, mida ta alati suus kannab, vile vastu ümber vahetama. Mäng algas niisuguse marulise tempoga, et vaatajail, kes prille kandsid, nad kohe tumiks läksid. Aga kohe alguses tegid Imka mehed kuus punkti, Sport ei saanud veel soojaks minna. Muudkui üks aga lautas käsi ja ütles, et „oi sina jumal küll“, kui pall jälle nende korvist leiti ja keskelt lahti löödi. Pärast sain teada, et see mees oli Markevitz. Aga siis sai mäng hoo sisse. Vahel oli tempo nii äge ja mehed jooksid nii kiiresti, et muud polnud näha kui üht suurt udukogu, kus seest kostsid hääled nagu „ära saadan seljas sõida“ ja teised. Kui mäng juba teist poolaega käis, siis ei jõudnud mehed vist enam palju kisendada, muudkui lasid aga läbi hammaste „kurrat“ ja „kurrat“, ilma milleta üks ontlik pallimängija sugugi läbi ei saa.

Peale selle algas poksi võistlus lõpetanute võistlus. Pidi teisi olema mõni viisteist paari. Mina vaatasin kah esimese paari ära ja siis läksin ühes poistekampaga üles Toompeale NMKÜ ruumides ärapeetavale keskkoolide käsipallivõistluste lõpupanketile.

See bankett oli hoopis teistmoodi kui Tartus.

Niisuguseid dekoratsioone ja värvitulesid ega muud värki polnud kedagi. Aga süüa sai seal hästi — ega seal keegi kõnelema tikkunud. Kui mõni tahtiski rääkida, siis ei lastud, hakati kohe plaksutama. T. K. S. Ü. (see tuleb lugeda: Tallinna keskkoolide spordiringide ühingu) esimees Petrov või Petroff tahtis rääkima hakata, aga sai vaevalt pooleni, kui kõik plaksutama hakkasid. Ja pidigi mees lõpetama. Aga kus anti auhinde: Võimlemisvõistluste võitjataridele — tervelt üheksa tükki ja loorberipärjad ja kõik. Samuti said ka meesvõimlejad loobereid ja auhinde. Naisvõimlemise võitis Rosenfeldt (muidugi preili), meesvõimlemise Sonn, Tehnikagümnaasiumist.

Naisvõrkpallis võitis 1. L. T. G. (esimene linna tütarlaste gümnaasium). Meespallis Tallinna Reaalgümnaasium. Korvpalli võitis kah realkool. Võrkpalli B klassis meestele võitis T. L. P. H. G. (Tallinna linna poeglaste humanitaargümnaasium).

Aga kanged ping-pongi mehed on need gümnaasiumi poisid. Nii olid meister Lasn ja teiste koha mees Kallas mõlemad gümnaasiumist, või lühemalt öeldud, gymnast.

Aga kohe oli näha, et seal banketil asus see käsipalli süda. Tartu banketi vaim jääb sellest kaugele taha. Tervisi soovis sportlastele eelneetatud Petrov ja keegi Pillikse tervitas „Spordilehe“ poolt.

Kesknädalal oli suur jalgpallihooaja avamine T. J. K. staadionil. Võistlus oli Meteori ja T. J. K. vahel. Mineva aasta oleks nimetatud seda nii: TJK—Kalev. Aga tänava on nimed uued. (Vaata ja loe Krölovi valmi „Talumees ja uss“). See avamine ise oli kolelihtne. Üks härra tuli platsile, enne pööras publiku poole, võttes mütsi maha ja ütles kaks, kõige enam kolm sõna. Siis läks keskväljale, kus mõlemad meeskonnad harkjalgu seisid, ja rääkis seal kah, natuke pikemini küll.

Siis tuli kohe kohtunik platsi ja andis algvile.

Selle kohtuniku looga sai kah omajagu nalja. Üks „Päevalehes“ seisnud eelmisel päeval mängu kohta, et „vilet puhub mängule Miller“, mida lugedes üks vanamees, kellega juhulikult ühes olin, mulle ütles, et seal Gonsiori aiast, seal mänginud mineva suvel pallivõistluse ajal ühtepuhku orkester kohe. Mina ütlesin selle peale kah, et kevadine aeg ja kes siis usub orkestrit palgata, äkki ei tule publikuti ja kellele see orkester siis mängib. Aitab vilestki.

nema paisatakse. Ketta lennusiht sulab selkombel ühte keha tõusuliiniga.

Toodud näidetest jätkub, et nimelt see, mida meie sagedasti stiilituks või puudulikuks stiilikaks nimtame, hoopis uus stiil on. Nii selguvad ka mitmete stiilitute ilmarekordid.

Leedu kiri.

Kevade tulekuga hakkasid ka Kaunase jalgpallimehed endid korraldama. „Jüripäev“ ei ole siin küll nii ametlik kui Eestis, loetakse siin teda liiduvõistluste algamisega, kuid läbirääkimised olid ammu juba täies hoos. Seetõttu on ka muudatusi esile tulnud. Meistermeeskond Kovas on saanud juure kolm head jõudu: Garbatshauskas, Billa ja Shukauskas, nii et ta ka tänava shansse omab meistriks tulla. Seevastu näitab LFLS nõrgenemise tendentsi.

Et üksikul seltsil treeneri palkamine raske, kokkuleppeid aga teistega treeneri palkamiseks ei saavutatud, jääb Kaunas tänava ilma jalgpallitreenerita. Et seda puudust katta, alustasid kõik meeskonnad omal algatusel juba märtsi algul kõva treeningut.

Tänava asutati ka vahekohtunikkude kolleegium ja korraldatakse lähemal ajal vahekohtunikkude kursused. Memeli (Klaipeda) ringkonna spordiseltsid on viimaks nüüd otsustanud ka Leedu spordi ja jalgpalliliitu astuda.

Läinud sügisel lõppes teatavasti KSK-Makabi matš skandaaliga, mäng katkestati. Mitmekordsete protestide järel tühistas liit võistluse ja meeskonnad pidid uuesti kohtama. See leidis nüüd aset 11. aprillil ja peeti sõjakooli spordiväljal, mis asub 6—7 km. linnast väljas. Teised väljad olid veel märjad.

Tuulise ilma ja nõrga vahekohtuniku Vasi lauskase juhtimisel möödub mäng nõrgalt. KSK oli oma koosseisus muutusi ette võtnud, mis temale kasu ei toonud.

Pêle-Mêle.

Venelane Ivan Poddubnoi, üks maailma kõigi aegade tugevamatest maadlejatest, kes juba 20 aastat maadluskangelaste eesrinnas püsib.

Sportlaste sünnipäevad.

21. aprill:	Eduard Künk, Kalev	24 a.
	Jaan Vollmann, Türi sp. r.	25 „
22. „	Georg Lurich +	50 „
	Aleks. Sarap, Tartu Kalev	22 „
	Roman Sostar, Tall. tenn. ja h. kl.	20 „
	Otto Kullerkupp, Purkse Linda	18 „
	Ralf Mittov, Nõmme Kalju	24 „
23. „	Johann Kurvits, Tartu Kalev	32 „
	Oskar Nahe, Viljandi sp. üh.	21 „
24. „	Veronika Tresunova, Tartu vee-	
	spordi kl.	17 „
25. „	Eduard Brock, Pärnu Tervis	25 „
26. „	Viktor Hion, Akad. sp. kl.	24 „
27. „	Semjon Grigorjev, Narva tenn.	
	ja h. kl.	27 „
	Villem Ilves, Rakv. Kalev	23 „
	Ivan Ivanov, Rakv. Kalev	34 „
28. „	Johann Kreutzberg, Tartu Kalev	20 „

15. minutil lööb KSK Hartvingson 1:0 ja 35. minutil kaitsja Kolosov 60 mtr. pealt 2:0. See jääb poolajaks. Teisel poolajal, kus KSK mängib vastu tuult ja päikest, tasub Makabi 63. ja 65. minutil väravad ära.

Seega on punktide vahekord 5:3 KSK kasuks ja Makabil tuleb B-klassi meistri Jak'iga mängida.

Joh. Holmann.

Saksa — Holland 4:2.

18. aprillil peeti Düsseldorfis staadionis 9. maavõistlust Hollandi ja Saksa vahel, millele Reini-staadion sisse pühetseti. Publiku vool oli sedavõrd suur, üle 60.000, nii et ühendusabinõudest kuidagi ei jatkunud ja ka tribüünid ei tahtnud inimesi mahutada.

Vahelduva võitluse järel murrab 16. minutil Harder läbi ja annab palli ofsaidis seisvale Gedlichile. See söötab Pöttingerile ja Saksa juhib 1:0. Selle järel lööb Schröder kõmiseva pommi latti. Hollandi vasakäär Sigmund teeb kiire sprindi, tsenderduse võtab õhus vastu Tap, dribbeldab Kuttererist mööda ja lööb 1:1. Nurgalöökidega 6:1 lõpeb poolaeg Saksa kasuks.

Teise poolaja algul on 7. korneri Saksa heaks, Schröderi löök satub Hollandi kaitsja turjale ja sealt toimetab selle Pöttinger võrku. 2:1. Kohe murrab Kichlein läbi ja seab seisu 2:2. Järgneb Saksa heaks 8. korneri. 35. minutil söötab Köhler Harderile, kes läbi tungib ja 3:2 lööb. Holland püüab kõigest jõust tasuda, saavutab aga ainult kaks nurgalööki. 5-dal minutil enne lõppu saab Pöttinger Hoffmannilt värava ees seistes palli ja kihutab 4. värava. Väravatega 4:2 ja nurgalöökidega 9:4 lõpeb matš.

Prantsuse — Belgia 4:3.

Pershingi staadionil Pariisis löi Prantsuse meeskond vastu ootusi Belgiat. Poolajaks juhtisid prantslased koguni 3:0, kuid siis tuli järg külaliste kätte, kes üksteise järel kõik kolm väravat tasusid. Vast mõned sekundid enne lõpuvilet õnnestus prantslastel võiduväravat lüüa. Kiiret ja ilusat mängu jälgis 35.000 pealtvaatajat.

Revolutsioon spordis.

(5. lehekülje järg.)

ümber raskuspunkti. Vaevalt on võimalik veel ökonoomsemat stiili leida. Kuid ka Hoff on oma teivashüppes vana kooliga jumalaga jätnud. Kuna varem püüti kättega keha ülestõmbamisel võimalikult kõrgele tõsta, jääb Hoff lihtsalt teiba külge rippuma, laseb keha kui pendlit üles virutada ja alles üleval kisub ta ennast korraga teibast lahti ja heidab keha üle lati.

Hoffi uusus

seisab selles, et ta jooksu hoost laseb keha pendeldada, kusjuures loomulikult kogu jõud raskuspunktile mõjub. Ka Ameerika kaugushüppajate juures võib ilmselt uut raskuspunkti printsiipi tähele panna. Nende mõte on peamiselt koondatud jooksupuuduse kasutamiseks raskuspunkti peale. Nad püüavad võimalikult suure jõu ja kiirusega ära hüpata ja jooksu õhus jatkata. Peatunnus on õhus edasironiv ülemine keha ja liigutused käte-jalgadega. Uus stiil väljendub

ka visketes

ja eriti ameeriklaste kettaheites. Ta seisab selles, et sügavaltkummardatud seisust pööre algab ja kuni ketta äraheitmiseni järk-järgult ketas tõuseb. Keha toimib kui mingi mass, mis spiraalsete liigutustega raskuspunkti ümber pöörab ja kasvaval keskpunkti tõusul seisuni jõuab, kus ketas võimalikult soodsa nurga all mi-

Sport kaitseliidus.

Kevade tulekuga on sportline tegevus kaitseliidus õige intensiivse kuju võtnud. Ollakse ki- bedasti töös spordiklubide organiseerimisega ja nende avitamise ja iseseisva tööle.

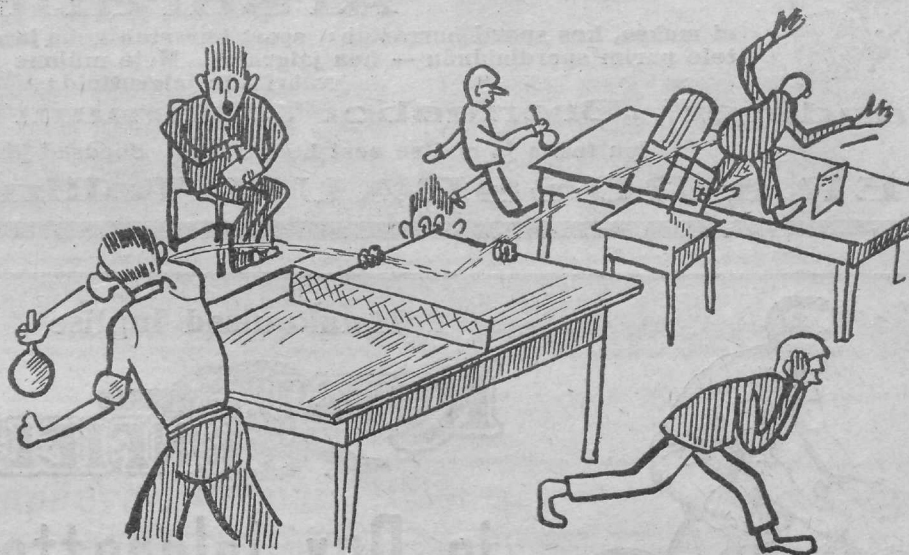
Kaitseliidu juhatuse poolt on välja töötatud kaitseliidu kehalist kasvatust reguleerivad juht- nõõrid, mis liikumise kuju kaitseliidus määravad. Tema järel juhivad kaitseliidu kehalist kasvatust kaitseliidu spordi keskkubi, malevate ja malev- kondade spordiklubid. Klubidel on õigus astuda Eesti spordiliitude liikmeks ja nendega ühes töö- tada. Klubide tegevuskava on seejuures õige laialdane ette nähtud ja seda toetatakse aineliselt kaitseliidu peastaabi poolt.

Kaitseliidu spordi keskkubi juhatus on juba moodustatud. Selle esimeheks on kaitseliidu staabi 1. osakonna ülem kapt. Freiberg, kirjatoi- metaja Tammer, varahoidja leitn. Ingermann, siis on juhatuse liikmed hrad Tõnson, Ildla, Sirot- kin ja Sams.

Kuna spordiväljad kaitseliidu malevkonnda- dele on juba põllutööministeeriumi poolt määra- tud ja nende kordaseadmisele asunud, peab kesk- klubi juhatus oma esmatähtsusega ülesandeks malevkondate varustamise tarviliste spordiabi- nõudega. Esialgu otsustati igale malevkonnale saata tasuta 1 komplekt spordiabinõusid, kuhu kuuluks: 1 ketas, 1 oda ühes kolme odavarrega, 1 tõukekuul, 1 jalgpall, 1 volleyball ja 1 volley- palli võrk. Et lisaks malevkondate spordiklu- bid oleksid täielikult spordiliikumise informee- ritud ja saaksid näpunäiteid sporditehnikast, otsustati igale malevkonna spordiklubile tellida E. Spordileht.

Kaitseliidul on lähedaks suupühaks üleriik- line kaitseliidu päev, mis 19.—20. juunil ühes üle- riiklise noorsoo ühingu kodukultuuri päevaga Kadrioru staadionis peetakse. Seal on laialdane spordivõistluste kava ette nähtud ja on loota, et kaitseliitlaste-sportlaste osavõtt sellest harulda- selt elav on.

Ping-pongi esivõistlused.

Üks kihvt ping-pongi pomm.

Ping-pong ehk lauatenis on spordiala, mis kogu maailmas praegu oma võidukäiku teeb. Ka meil, Eestis on ta levinud otse peadpööritava kiirusega, teda harrastatakse praegu juba pea kõigis seitsides ja koolides. Ping-pongi mängi- jate pere on kasvanud lühikese aja jooksul suure- maks kui ühegi teise spordiala harrastajate kogu. Isegi üliõpilased-korporandid, kes tavaliselt ei spordi, peavad oma konventides ping-pongi laudu ja mängivad seal heameelega. Ping-pong on ka spordiala, mis kõigile veetlust võib pakkuda. Siin ei saa enam juttu olla füüsiliste võimete trium- fist, siin kerkib esiplaanile aju. Ping-pong on aju sport, ta vajab välkkiiret otsustamisvõi- met, platseerimisoskust, täpselt reguleeritud löö- ki. Närvitreening, nii võib nimetada ping- pongi võistlust. Siin võib võita ainult see, kes külmaverelisem, kindlam ja tasakaalukam. Meie ei saa nim. mängu võtta puhtsportlase alana, kuna siin kehakultuuriline moment tagaplaanil on. Nii on ka Tartu tuntud võimlemisinstruktor Engelbrecht oma õpilastel ära keelanud ping- pongi harrastamise.

Ping-pong nõuab väledust, ta nõuab käelt ele- gantsi, kergust ja piinlikku täpsust. Inimese kasv mängu juures osa ei mängi. Neil põhjustel ongi ping-pong ainue ala, mida võivad harras- tada ka need, kes tavaliselt sportida ei saa. Mui- dugi ei tee mäng ka ühelegi pärisportlasele halba.

Meie mängijate klass on viimasel ajal hiigla- sammudel arenenud. Sellepärast tekkis ka peale esivõistluste väljakuulutamise mängu harrasta- jate seas teatav ärevus. Ehkki meistri pretendi- aadid enam-vähem kindlad olid, võis siiski oota- matusena mõni äkkiilmunud suur arvestustest kriipsu läbi tõmmata. Üldiselt ennustati võitjaks

Kanarbikku, läinudaastast Tallinna meistrit ja Lasn'i, keskkoolide ja „Kalevi“ meistrit.

Esivõistlused, mida korraldas v.-s. „Sport“ laupäeval, 24. ja pühapäeval, 25. skp. Eesti meistri nimele, pakkusid huvitava ülevaate sellest mängust meil. Paiguti võis näha täitsa kõrge- klassilisi mängu, nagu Hindberg—Kanarbik, Ja- vorsky—Kanarbik (poolfinaalis) jne. Kõige äge- dam ja põnevam mäng üksikmängus meestele oli finaali Lasn—Kanarbik. See mäng sündis täiusliku tehnika tähe all. Külmavereluse poo- lest oli algul juba Lasn ees, kuna Kanarbik peale Lasn'i poolt vastuvõetud teravate surumiste näh- tavasti närviliseks läks.

Need neli setti finaalmängu pakkusid pealt- vaatajatele tõsist närvepingutavat naudingut.

Võistluste võitjaks ja ühes sellega ka esime- seks Eesti meistriks ping-pongis tuli kalevlane Chr. Lasn, olles lõõnud finaalis Kanarbikku set- tide vahekorraga 3:1.

Üksikmängus noortele, alla 17 aasta, võitis Ader N. M. K. Ü., teiseks tuli Feldström, Ü. E. N. Ü. T. O.

Nais-üksikmängu võitis pr. Hesse, teine prl. Pärnpuu. Paarismängu võitsid Lasn—Pukk ja segapaarismängu prl. Tanne—Lasn.

Üldiselt peab tähendama, et võistlusi võis kõi- giti kordalainuks lugeda, nii oma korralduse kui ka tulemuste poolest. Meie mängijad on, vaata- mata oma lühikese mänguaja peale, praegu juba võrdlemisi väga heas mängu klassis, nii et ju mõne aja järele võib nende seast juba üle kodu- maa piiride ulatavaid ping-pongimeistreid tõusta. Ping-pong väärib täielikult selle tähelepanu, mil- liselega teda seni on harrastatud, ja jääks ainult soovida, et see kaunis mäng veel ja veel enam levineks. Joh. K.

Läti kiri.

18. aprillil võistlesid Union ja IKS (YMCA) 3:3 (2:1) ja Liibavis sealne Olümpija Riia Ama- tiers 6:0 (2:0).

Kaiserwald on likvideeritud. B. Marschütz ja Berg mängivad Unionis, kuna Stantshiks RFK'ga läbirääkimisi peab ja Bolshakovs IKS'i asus.

Sõjaväe tõstevõistlustel sai Alberts Ozolinsh Ozolsi käest lüüa kogusummas, kuna ta kahega rebimises algraskust üles ei saanud. Ozols tõstis 5 tõstega 347,5 kg. ja Ozolinsh neljaga 340.

Ozolinsh püstitas seejuures 4 uut Läti rekordi kergekaalus: rebimine paremaga 67,5 kg., rebi- mine vasakuga 67,5 kg., rebimine kahega 87,5 kg. ja tõukamine kahega 112,5 kg.

Uus jalgpallimäärus.

Shoti jalgpalliliit on International Board'ile esitanud ettepaneku senise karistusala muutmise- seks. Uus ettepanek näeks ette, et karistusala võtaks enese alla terve välja otsa 30 yardi (27 mtr.) laiuses.

Karistuslööki teostatakse selle järel kohalt, kus eksitus tegelikult sündis ja vastas ei seisa karistuslöögi teostajale keegi peale väravavahi.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,
Telefon 10-02,

on kõige täielikum ja suurem kodumaa spordi- riistade kauplus.

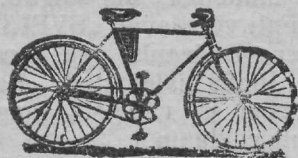
Soovitab ainult esimese- järgu headuses tarbeid kodu- ja välismaade pa- :: rematest tehastest. ::

B. Rosenholm

Pika ja Rataskaevu tän. nurgal, 2
Kõnetr. 31-00 - Kõnetr. 31-00

Suures väljavalikus:

raua ja puusepa tööriistu, ehituse lukke, hingesid, kruvisid ja naelu; mööbli lukke, silte, habeme-, tasku-, kõõgi- ja lauauuge; juukse- ja habemelõikamise masinaid; Rootsi priimuseid ja jootmise lampe; triikmasinaid, lihahakkimismasinaid, kalapüügi tarbeid, aiatööriistu; jalgpalle j. n. e. j. n. e. j. n. e. Ameerika pesuväänamise masinaid, pesurulle, koki ja petrooleumi ahjusid, liuraudu ja tõukekelke.

Kaunid, kerged, kiired, tugevad ja odavad on jalgrattad

„Lancett“ ja „Excelsior“

iga ratta eest täieline vastutus. Müük suurel ja väikesel arvul, nii ka osamaksuga soodsa- tel tingimistel ainesitaja juures

Drommeter & Ko. Lai t. 5.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompüestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmis- tatud spordi ja võim- lemise abinõusid.

Arstiraha

ei maksa, kes sporti harrastab: sport karastab keha ja elustab vaimu. Ostke noor-tele parim spordiabinõu — hea jalgratas. Meie müüme järgmiste maailma kuulsate vabrikute jalgrattaid:

„Wanderer“, „Brennabor“, „Diamant“, „Coventry“ & Raleigh

Iga tasku ja maitse eest hoolitsetud. Soodsad järelmaksu tingimused.

LIER & ROSSBAUM Tallinn, Viru tän. nr. 7.

Ilmakuulsad Inglise

ROYAL ENFIELD

ja Dux jalgrattad.

A.-S. Karl Schoeme

Tallinn, Pikk tän. nr. 19.

Kaubamaja

„SPORT“

Tallinnas, Narva mnt. 19. Kõnetr. 23-00.

Spordiabinõud:

Jalgpall,
Kergejõustik,
Võimlemine,

Tennis,
Kalaasjandus,
Veesport,
Vehklemine jne.

Laste mänguasjade osakond.

Koolidele, spordiseltsidele ja sõjaväeosakonda-
dele hinnaalandus.

HERCULES | DÜRKOPP

Esimesejärgu Inglise jalgratas
odava hinnaga.

Tunnustatud Saksa headusratte erin udel
meie teedele.

OSAÜHISUS SYSTEMA

S. Karja tän. 11.

Iga asjatundja spordiharrastaja tarvitab ainult

MICHELIN

jalgratta kumme.

Ladu o.-ü. TARMO, Narva m. 6.

Jalgrattad

Prantsuse „SVELTE“, Saksa „NAUMANN“, „MARS“ ja „ELITE“, Inglise „ADVANCE“ on tõsised turu valitsejad igal pool, eriti Eestis oma tänavuse tugeva ehituse, moodsa välimuse ja kerge jooksu tõttu. Kui näiteks võrrelda kuulsat

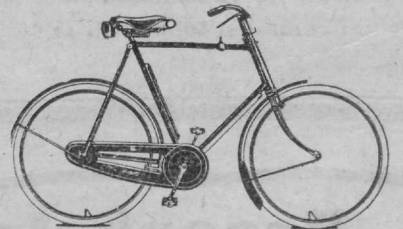
„NAUMANN“ jalgratast 1922. a. nüüdse 1926. a. mudeliga, siis selgub, et ta võistleb kõige paremate inglisis ratastega. Samuti võistlevad „SVELTE“ ja „ELITE“ ega taha alla jääda tugevuse, kerguse, iseäranis aga moodsa raamide poolest. Samuti teised Saksa ja Inglise jalgrattad. Need jätavad varju kõiksugu reklameeritud ilmakuulsused ja väikeste maade algatused, sest et seal pole muud alust kui ainult reklaam.

Kr. Saar & Ko

Tallinnas, Estonia puiesteel 27, kõnetraat 26-69.

Tartus, Raatuse tän. 2. Rakveres, Tallinna tän. 13.

Jõhvis, Turuplats 1.

Ilmakuulsad

jalgrattad

Humber — Coventry ja
Starley — Coventry.

Pika raamiga, raami pikkus 25" assivahe 49 1/2". Suur hooratas 1 3/4", inglisis kummid. Spetsiaal-mudel 1926 Eesti jaoks.

Müük suurel ja väikesel arvul.

A.-s. Tormolen & Ko.

Jalgratta osakond.

Vene tän. 11-a.

Tel. 15-02.